

طرح درس مبانی جمعیت‌شناسی

نیمسال اول ۹۹-۹۸

مهسا لاریجانی

استادیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه الزهرا

دکتری جامعه‌شناسی گرایش اقتصاد و توسعه از دانشگاه تهران

دفتر: دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی دانشگاه الزهرا، طبقه سوم

تلفن: ۸۵۶۹۲۷۵۸

ایمیل: m.larjani@Alzahra.ac.ir ; m.larjani87@ gmail.com

اهداف درس: جمعیت‌شناسی دانشی است که در تعامل با رشته‌های علوم اجتماعی خصوصاً پژوهشگری اجتماعی است. هرگونه مطالعات کاربردی و به دنبال آن برنامه‌ریزی‌های اجتماعی، نیازمند شناخت دقیق ویژگی‌های جمعیتی، دگرگونی‌ها و پیش‌بینی تحولات آن در آینده است. هدف این درس مطالعه مباحثی همچون ساختار جمعیت، ترکیب و تحولات و تحرکات جمعیت، سیاستها و برنامه‌ریزی‌های جمعیتی و جمعیت و توسعه است.

برنامه کلاس در طول ترم :

جلسه اول: ۹۸/۰۷/۱۱ آشنایی با دانشجویان، کلیات درس، قوانین کلاس، منابع

جلسه دوم: ۹۸/۰۷/۱۸ تعاریف، انواع جمعیت، سیرتکوینی جمعیت‌شناسی

جلسه سوم: ۹۸/۰۷/۲۵ چگونگی تحولات جمعیتی در جهان، عقاید و نظریات جمعیت‌شناسی

جلسه چهارم: ۹۸/۰۸/۰۱ ساخت، توزیع و ترکیب جمعیت

جلسه پنجم: ۹۸/۰۸/۰۸ ساخت، توزیع و ترکیب جمعیت

جلسه ششم: تعطیل رسمی (شهادت امام حسن عسگری(ع))

جلسه هفتم: ۹۸/۰۸/۲۲ تحركات جمعیتی (ولادت و باروی و مرگ و میر)

جلسه هشتم: ۹۸/۰۸/۲۹ تحركات جمعیتی (مهاجرت و ازدواج و طلاق)

جلسه نهم: ۹۸/۰۹/۰۶ امتحان میان ترم - زمان تحویل تکلیف کلاسی اول

جلسه دهم: ۹۸/۰۹/۱۳ انواع سیاست های جمعیتی

جلسه یازدهم: ۹۸/۰۹/۲۰ - روش های برآورد و پیش بینی جمعیت

جلسه دوازدهم: ۹۸/۰۹/۲۷ جمعیت و توسعه -- زمان تحویل تکلیف کلاسی دوم

جلسه سیزدهم: ۹۸/۱۰/۰۴ برنامه ریزی جمعیت

جلسه چهاردهم: ۹۸/۱۰/۱۱ جمع بندی مباحث کلاسی

جلسه پانزدهم: ۹۸/۱۰/۱۸ رفع اشکال

جلسه امتحان: شنبه ۹۸/۱۰/۲۱

تکالیف کلاسی :

شماره ۱: انواع سیاست های جمعیتی رایج و تحولات آن در طول زمان را در کشورهای خاورمیانه، اروپا،

آسیای شرقی و جنوب شرقی و.... با ذکر مستندات (و با انتخاب یک کشور) توضیح دهید؟

شماره ۲- در مباحث توسعه پایدار چرا و چگونه بر موضوعات جمعیتی تمرکز می شود با ارائه نمونه های

شاخص توضیح دهید؟

انتظارت از کلاس درس:

-حضور و خروج به موقع از کلاس درس

- عدم غیبت غیر مجاز

- مطالعه منابع درسی قبل از حضور در کلاس درس

- مشارکت فعال در کلاس درس

- ارائه تکالیف کلاسی در زمان مشخص

منابع درسی :

- ۱- کاظمی پور، شهلا (۱۳۸۴) مبانی جمعیت شناسی، تهران، مرکز مطالعات و پژوهش های آسیا و اقیانوسیه
- ۲- تقوی، نعمت اله (۱۳۸۷) مبانی جمعیت شناسی، ویرایش سوم، تبریز، آیدین
- ۳- پاورپوینت و جزوه های کلاسی

منابع بیشتر برای مطالعه:

- ۱- ویکس، جان (۱۳۹۵)، جمعیت: مقدمه ای بر مفاهیم و موضوعات، ترجمه الهه میرزایی، تهران: موسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور
- ۲- سرایی، حسن (۱۳۹۱) جمعیت شناسی و جمعیت ایران، تهران: موسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور
- ۳- صادقی، رسول (۱۳۸۸) جمعیت و توسعه در ایران: ابعادها و چالش ها، تهران: مرکز مطالعات و پژوهش های جمعیتی آسیا و اقیانوسیه